

Vergadering van de gemeenteraad van 3 november 2015

Portefeuillehouder : A.A.M.M. Heijmans

Behandelend ambtenaar : M.H.R.M. Wolfs-Corten

Nummer raadsvoorstel: RAD-001148

en: A. van Halbeek (BV/PIF)

Doorkiesnummer : (0495) 57 52 06

Agendapunt: 6

ONDERWERP

Vaststellen Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Weert 2015 (initiatiefvoorstel fractievoorzittersoverleg).

VOORSTEL INITIATIEFNEMER

Vaststellen Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Weert 2015.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

De regeling van de rechtspositie van wethouders, raadsleden en leden van gemeentelijke commissies vindt op drie of vier niveaus plaats, te weten bij wet, AMvB, ministeriële regeling (alleen wethouders) en gemeentelijke verordening. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden moet worden geregeld bij AMvB. Daartoe zijn tot stand gekomen het Rechtspositiebesluit wethouders en het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. Daarnaast zijn nog enkele vergoedingen voor wethouders opgenomen in een ministeriële regeling, de Regeling rechtspositie wethouders. Op lokaal niveau kunnen in een rechtspositieverordening aanvullend zaken worden geregeld. Dit is in Weert steeds geschied. Momenteel geldt de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2012.

In juni 2014 is de Circulaire "Besluit Harmonisering en modernisering rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers" van het ministerie van BZK verschenen, met als ingangsdatum 1 juli 2014. Het ministerie heeft alle rechtspositieregelingen die betrekking hebben op voorzitters, dagelijks bestuurders en volksvertegenwoordigers in de provincies, gemeenten en waterschappen doorgelicht. Doel hiervan was te komen tot een harmonisering en een modernisering van deze regelingen, zodat er sprake zou zijn van een adequate, duidelijke en evenwichtige rechtspositie voor de decentrale politieke ambtsdragers.

Inmiddels heeft deze circulaire zijn doorwerking gehad in de verschillende landelijke rechtspositieregelingen die (v.w.b. gemeenten) van toepassing zijn op burgemeesters, wethouders, raads- en commissieleden. De VNG heeft naar aanleiding van de gewijzigde rechtspositiebesluiten een nieuwe modelverordening uitgebracht.

PROBLEEMSTELLING

Op 12 december 2012 heeft uw raad de huidige Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2012 vastgesteld. Deze verordening is niet meer actueel. In de Rechtspositiebesluiten voor wethouders en voor raads- en commissieleden, die de basis vormen voor de lokale regelgeving, zijn zoals hierboven vermeld van Rijkswegwijzigen doorgevoerd.

Deze wijzigingen moeten dan wel kunnen door gemeenten in hun lokale regelgeving worden verwerkt. In voorliggende nieuwe verordening is zulks geschied.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Een aantal rechtspositionele voorzieningen wordt thans dwingendrechtelijk voorgeschreven in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden en het Rechtspositiebesluit wethouders (beide Algemene Maatregelen van Bestuur). Het is niet langer nodig hierover in een verordening nadere regels op te nemen.

Het betreft:

1. de hoogte van de raadsvergoeding en van de onkostenvergoeding voor raadsleden;
2. de toelage voor de leden van de vertrouwenscommissie, de rekenkamercommissie en de onderzoekscommissie;
3. de compensatie door de gemeente van een korting op de werkloosheidsuitkering van een raads- of commissielid;
4. de tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering voor raadsleden;
5. de hoogte van de vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen door commissieleden;
6. het beschikbaar stellen van computerapparatuur aan raads- en commissieleden en wethouders in bruikleen;
7. de toelage voor degene, die langdurig het voorzitterschap van de raad waarneemt;
8. de toelage voor de fractievoorzitters;
9. vergoeding van kosten van geneeskundige behandeling en verzorging voor een raadslid of wethouder in geval van een functie-gerelateerde ziekte of dienstongeval;
10. de vergoeding van niet-partijpolitieke scholingskosten van raads- en commissieleden;
11. de vergoeding van de lidmaatschapscontributie van de beroepsverenigingen van raadsleden en wethouders;
12. de kosten van bewaken en beveiligen van een wethouder of raads- of commissielid;
13. tegemoetkoming voor de bekostiging van een voorziening in verband met een structurele functionele beperking van een raadslid of wethouder;
14. de hoogte van de bezoldiging en onkostenvergoeding voor wethouders;
15. de toepassing van de werkkostenregeling.

Voor andere voorzieningen biedt de landelijke regelgeving slechts keuzemogelijkheden. Hiervoor geldt dat de gemeente de vrijheid heeft om deze voorzieningen te treffen. Dat gebeurt dan in een door de raad vast te stellen verordening.

Het gaat hierbij om:

- a. maximaal 20% van de raadsvergoeding uitkeren op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen;
- b. nadere regels bij het beschikbaar stellen van computerapparatuur;
- c. het afsluiten van een collectieve verzekering voor de opbouw van ouderdomspensioen en geldelijke voorzieningen bij invaliditeit en overlijden;
- d. het verlagen van de vergoeding voor een raads- of commissielid dat een uitkering in verband met gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid ontvangt;
- e. nadere regels voor het vergoeden van scholingskosten;
- f. het verhogen van de vergoeding voor commissieleden met een bijzondere beroepsmatige deskundigheid of met een zware dan wel omvangrijke taak;
- g. vergoeding van reis-, pension- en verhuiskosten van een wethouder die bij benoeming nog niet in de gemeente woont;
- h. de vergoeding van de kosten van woon-werkverkeer van wethouders en reis- en verblijfkosten voor de uitoefening van het ambt.

Geadviseerd wordt niet over te gaan tot het mogelijk maken van de volgende voorzieningen, waartoe het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden wel de mogelijkheid biedt:

- a. het uitkeren van maximaal 20% van de raadsvergoeding op basis van het aantal bijgewoonde raadsvergaderingen: in Weert wonen raadsleden raadsvergaderingen vrijwel altijd bij. Het fenomeen 'spookraadsleden' doet zich hier niet voor. Een eventuele besparing op de

raadsvergoedingen weegt daarom niet op tegen de kosten die gemoeid zijn met de nieuw in te richten administratie hiervan.

c. het afsluiten van een collectieve verzekering voor de opbouw van ouderdomspensioenen en geldelijke voorzieningen bij invaliditeit en overlijden: afgezien van de vraag of dit als een gemeentelijke taak moet worden beschouwd is het raadswerk voor het merendeel van de raadsleden niet de hoofdtaak. Bedoelde voorzieningen worden dan ook in de regel al elders opgebouwd. De modelverordening van de VNG bevat hiervoor ook geen bepalingen, omdat gemeenten hiertoe meestal niet overgaan.

f. het verhogen van de vergoeding voor commissieleden met een bijzondere beroepsmatige deskundigheid of met een zware dan wel omvangrijke taak: deze situatie doet zich in Weert niet voor.

De onderdelen waarop voorliggende concept-verordening afwijkt van de modelverordening van de VNG en van de huidige rechtspositieverordening zijn aangegeven op de bijlage.

Onderhavige verordening voorziet niet in bepalingen voor de burgemeester. Burgemeesters ontlenen hun aanspraken op grond van de ambtelijke status rechtstreeks aan het Rechtspositiebesluit Burgemeesters en de Regeling rechtspositie Burgemeesters.

FINANCIËLE GEVOLGEN

De rechtstreeks werkende bepalingen uit de Rechtspositiebesluiten leveren in twee gevallen meerkosten op.

- 1) Ook commissieleden hebben thans recht op computerapparatuur van de gemeente (zie hierboven onder 6). Op 26 november 2014 heeft uw raad, op basis van het Rechtspositiebesluit dat toen al was gewijzigd, al besloten om aan raads- en commissieleden een iPad in bruikleen ter beschikking te stellen. Daarbij werd overwogen dat fracties bij raadsbesluit van 9 juli 2014 de mogelijkheid is geboden om elk één commissielid-niet-raadslid in te zetten en dat op grond van het Rechtspositiebesluit voor raads- en commissieleden deze commissieleden recht hebben op dezelfde computerfaciliteiten van de gemeente als raadsleden. De financiële verplichting werd dus reeds bij besluit van 26 november 2014 in het leven geroepen. Er was voldoende budget beschikbaar (vervangingskrediet). Voorliggende verordening bevat alleen administratieve bepalingen op dit punt en roept dus geen meerkosten op.
- 2) De werkkostenregeling (zie hierboven onder 15). Met ingang van 1 januari 2015 is de werkkostenregeling wettelijk verplicht voor alle werkgevers en dus is de gemeente Weert daar ook op overgegaan. Deze is ook van toepassing op alle politieke ambtsdragers. Dat wil zeggen dat de vergoedingen en verstrekkingen als aangegeven in artikel 13a van het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden (de onkostenvergoeding, de verstrekking van computerapparatuur, de tegemoetkoming in de kosten van de ziektekostenverzekering, de scholingskosten en de vergoeding van de contributie van de beroepsvereniging) en artikel 28a van het rechtspositiebesluit wethouders (kosten woon-werkverkeer, reis- en verblijfkosten, de onkostenvergoeding, de verstrekking van computer- en communicatieapparatuur, scholingskosten en de vergoeding van de contributie van de beroepsvereniging) als eindheffingsbestanddeel zijn aangewezen als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 en daarmee dus onderdeel uitmaken van de zogenoemde vrije ruimte.

Hierdoor kunnen veel vergoedingen en verstrekkingen netto worden uitbetaald (en hoeven dus bijvoorbeeld niet meer gebruteerd te worden) zolang de vrije ruimte toereikend is. Voor een aantal vergoedingen en verstrekkingen (bijvoorbeeld vergoedingen voor scholing) geldt dat deze wel als eindheffingsbestanddeel zijn aangemerkt maar hiervoor een gerichte vrijstelling bestaat. Hierdoor kunnen deze vergoedingen en verstrekkingen naast de vrije ruimte vrij van heffing verstrekt worden en gaan zij dus niet ten koste van de vrije ruimte.

Ook zijn er enkele bepalingen die op dit moment geen meerkosten opleveren, maar waar dit wel het geval is als zich de bedoelde specifieke situatie voordoet (zie hierboven onder 7, 9, 11, 12 en 13).

De overige voorzieningen bestonden al, oftewel in het vorige Rechtspositiebesluit, oftewel in de vorige rechtspositieverordening (zie hierboven onder 1, 2, 3, 4, 5, 6 (v.w.b. raadsleden en wethouders), 8, 10 en 14).

De facultatieve voorzieningen uit de Rechtspositiebesluiten die in voorliggende concept-verordening zijn opgenomen hebben geen financiële gevolgen. De voorzieningen hierboven genoemd sub a, c en f worden ontraden. De voorzieningen onder b en e bevatten alleen nadere administratieve regels. De onder d, g en h genoemde voorzieningen bestonden reeds. Er worden geen nieuwe voorzieningen in het leven geroepen.

COMMUNICATIE

Uw besluiten tot vaststelling van de nieuwe verordening en tot intrekking van de bestaande verordening worden ingevolge artikel 139 van de Gemeentewet op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt. De nieuwe verordening treedt in werking op de dag volgende op die van de bekendmaking van het besluit. Op grond van artikel 140 van de Gemeentewet ligt de nieuwe verordening voor een ieder kosteloos ter inzage. Artikel 98 van de Gemeentewet bepaalt dat gemeentelijke verordeningen betreffende geldelijke voorzieningen voor raads- en commissieleden aan het college van Gedeputeerde Staten worden gezonden.

EVALUATIE

De hogere regelgeving wordt gevolgd. Indien hierdoor aanpassingen aan de lokale verordening noodzakelijk worden of als de praktijk uitwijst dat regelingen aanpassing behoeven zal u een nieuw voorstel worden voorgelegd.

BIJLAGEN

- Circulaire "Besluit Harmonisering en modernisering rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers" d.d. 27 juni 2014;
- Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden;
- Rechtspositiebesluit wethouders;
- Modelverordening VNG;
- De "Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2012";
- De vast te stellen "Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Weert 2015";
- Overzicht met wijzigingen in de voorliggende concept-verordening ten opzichte van de modelverordening van de VNG en ten opzichte van de "Verordening rechtspositie wethouders, raadsleden en commissieleden 2012".

ADVIES RAADSCOMMISSIE

Bedrijfsvoering en inwoners (BV-IW) is: Het advies van de raadscommissie Bedrijfsvoering en inwoners (BV-IW) is:

- ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.

Bijbehorend ontwerp-raadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het fractievoorzittersoverleg,

FVO

Nummer raadsvoorstel: RAD-001148

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 7 oktober 2015;

b e s l u i t :

Vast te stellen de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Weert 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 3 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans